

POVINNOSTI A ÚKOLY HASIČE V JEDNOTCE PO NA MÍSTĚ ZÁSAHU

Základní povinnosti – činnost hasičů na místě zásahu

(§ 25 vyhl. č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek PO, ve znění pozdějších předpisů)

Hasiči na místě zásahu:

- **plní rozkazy a pokyny svých velitelů jednotek**, při zásahu využívají všech svých znalostí, zkušeností a technických možností požární techniky, věcných prostředků a zařízení požární ochrany, získaných při odborné přípravě, dodržují zásady uvedené v Cvičebním řádu jednotek požární ochrany – technický výcvik,
- **dodržují pravidla spojení**, v jednotce musí být zabezpečeno dodržování podmínek radioprovozu v souladu s Řádem spojové služby v PO i dalších dohodnutých způsobů spojení a signálů.

POVINNOSTI A ÚKOLY HASIČE V JEDNOTCE PO NA MÍSTĚ ZÁSAHU

Základní povinnosti – činnost hasičů na místě zásahu

(§ 25 vyhl. č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek PO, ve znění pozdějších předpisů)

Hasiči na místě zásahu:

- **provádějí průzkum** v místě svého nasazení a zjištěné poznatky hlásí veliteli jednotky nebo veliteli úseku či sektoru anebo veliteli zásahu,
- **používají osobní ochranné pracovní prostředky**, je zcela samozřejmé, že v místě zásahu dbají hasiči maximální opatrnosti a neprodleně varují své kolegy před hrozícím nebezpečím.

POVINNOSTI A ÚKOLY HASIČE V JEDNOTCE PO NA MÍSTĚ ZÁSAHU

Hasič je povinen používat osobní ochranné prostředky v souladu s vnitřními předpisy nebo nařízeními.

Hasiči nepoužívají oděvní doplňky a předměty nošené na těle nebo při sobě, kterých není pro činnost na místě zásahu třeba a **které mohou být při zásahu poškozeny nebo které mohou ohrozit jejich zdraví** (např. náramky, řetězy, náušnice apod).

Příslušný velitel je oprávněn podle situace nařídit i použití společných ochranných prostředků,

tj. prostředků, které nejsou přiděleny trvale jedné osobě, ale může je použít kdokoliv z jednotky (např. lékařské rukavice proti infekci, dýchací přístroj, oblek proti žáru apod.). Dále je tento velitel oprávněn povolit s ohledem na specifiku zásahu odložení určitých osobních ochranných prostředků, které nejsou u zásahu nezbytně nutné,

POVINNOSTI A ÚKOLY HASIČE V JEDNOTCE PO NA MÍSTĚ ZÁSAHU

Podřízenost

(Bojový řád JPO, Metod. list č. 1Ř, odst. 18)

- **Na místě zásahu jsou hasiči přímo podřízeni svým velitelům jednotek a jejich prostřednictvím veliteli úseku, veliteli sektoru a veliteli zásahu.**
- **Při nebezpečí z prodlení může hasičům vydat velitel úseku, sektoru nebo velitel zásahu rozkaz přímo.**
- **Na svého přímého nadřízeného se hasiči obrací s požadavky, informacemi a návrhy na řešení.**

POVINNOSTI A ÚKOLY HASIČE V JEDNOTCE PO NA MÍSTĚ ZÁSAHU

Velitel zásahu může mimo jiné odvolat

- **velitele jednotky nebo hasiče**, pokud nemohou plnit nebo neplní svoje úkoly, a současně určit jejich nástupce,
- **z místa zásahu jednotku**, která neplní svoje úkoly nebo jestliže její síly a prostředky nejsou potřebné.
- **Velitel zásahu může rozdělit jednotku, určit vedoucí skupin**
- **a začlenit osoby poskytující osobní a věcnou pomoc** do jednotky. Nad činností těchto osob musí být zajištěn odborný dohled a musí být vybaveny osobními ochrannými prostředky.

POVINNOSTI A ÚKOLY HASIČE V JEDNOTCE PO NA MÍSTĚ ZÁSAHU

Nebezpečí z prodlení při záchraně života osob.

**Velitel zásahu může rozhodnout o nedodržení
technických podmínek požární techniky a
věcných prostředků požární ochrany, **jestliže**
hrozí nebezpečí z prodlení při záchraně života
osob.**

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

- **Komunikace v jednotce PO** probíhá ve dvou úrovních výkonu služby – **v organizačním řízení a v operačním řízení.**

V organizačním řízení jsou především využívány standardní komunikační prostředky:

- **verbální projev** (*mluvené slovo*),
- **písemná komunikace,**
- **telefon,**
- **e-mail apod.**

Výše uvedené způsoby použití komunikace jsou upraveny obecně platnými společenskými pravidly a zásadami popř. legislativními normami.

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Komunikace v jednotce v rámci operačního řízení

Svolání členů jednotky PO k provedení zásahu – signál požární

Siréna :

akustická

elektronická

signál požární poplach doplněný
gongem + verbální informace :
„požární poplach – svolání hasičů“

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Podpůrné systémy svolání členů jednotky PO k provedení zásahu

SMS zpráva, mail - proces svolání členů jednotky PO lze v případě požárního poplachu doplnit dále o zprostředkování odeslání informační SMS zprávy a mailové zprávy prostřednictvím softwarového vybavení KOPIS HZS kraje.

KOPIS HZS kraje zpravidla vysílá pouze jednu SMS zprávu jednotce SDH obce na určený kontakt. Jednotka PO musí být vybavena podpůrným systémem, který slouží k dalšímu předání SMS za účelem svolání hasičů či informování zástupců obce.

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Komunikace v jednotce v rámci operačního řízení

(Bojový řád jednotek PO, Metod. list č. 8Ř)

Řízení zásahu:

- rozkazy – se vydávají příslušníkům HZS ČR,
- pokyny – se vydávají zaměstnancům HZS podniků a členům jednotek SDH obcí nebo podniků,
- příkazy – pokyny a příkazy se vydávají vedoucím složek IZS a k součinnosti povolaným právnickým a fyzickým osobám,
- **povely – povel je rozkaz nebo pokyn v krátké formě.**

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Prostředky pro přenos rozkazů popř. informací

Prostředky pro řízení zásahu a přenos informací se na místě zásahu využívají vždy podle charakteru události a jeho dostupnosti:

- **radiové spojení**
- **linkové spojení**
- **datové přenosy**
- **signály**

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Radiové spojení – **jasná řeč**

V radiovém provozu se používá zásadně jasná řeč.

- Tzn. že slova i věty jsou obecně srozumitelné a nemají žádný jiný ani skrytý význam.
- Obecně běžně užívané odborné výrazy je povoleno používat.
- V situaci zhoršené „kvality“ radiového spojení (malá slyšitelnost, šumy) se používá k identifikaci textu **hláskování** dle hláskovací tabulky (*Řád analogové radiové sítě*)

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Radiové spojení – **volací znaky**

Organizace radiové sítě v požárním družstvu

Při zásahu i námětových či prověřovacích cvičeních se při radiovém provozu používají především otevřené volací znaky:

- číslo jedna,
- průzkumná skupina, družstvo,
- strojník,
- velitel jednotky,
- velitel zásahu apod.

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Radiové spojení – **navázání spojení**

Radiové spojení se navazuje voláním. Před voláním jsme povinni se přesvědčit o tom, že kmitočet, na kterém budeme, volat je volný (zpravidla signalizace zelené kontrolky na RDST, současně není slyšet žádný hovor)

Navázání spojení - příklad

„**ABC 1**, zde **ABC 2**, jak mě slyšíte, příjem“.

„**Velitel zásahu**, zde **průzkumná skupina**, jak mě slyšíte, příjem“.

„*(Volaná stanice)* – **zde** : *(volající stanice)*, jak mě slyšíte, příjem.

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Radiové spojení – **vyslání zprávy**

Zprávu, kterou radista obdrží k odeslání (písemnou nebo ústní formou) nesmí nijak textově ani formulačně upravovat.

Vyslání zprávy

„**ABC 1**, zde **ABC 2**, (jak mě slyšíte) mám pro Vás zprávu, příjem“.

Odpověď:

„**ABC 2**, zde **ABC 1**, (jak mě slyšíte) vysílejte, příjem“.

„**ABC 1**, zde **ABC 2**, zpráva: porada štábu se koná u velitelského vozidla za 15 min. Konec zprávy, příjem“.

„**ABC 2**, zde **ABC 1**, (potvrzují) rozumím, příjem“.

„**ABC 1**, zde **ABC 2**, konec“.

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Radiové spojení – ukončení spojení

Radiové spojení smí ukončit ta stanice, která spojení navázala, nebo řídicí stanice.

Příklad ukončení spojení:

jednotka se vrací od zásahu a vozidlová stanice volá na základnu:

„ABC 1, zde ABC 2, jsme na základně, dovolte vypnout radiostanici, příjem“.

Odpověď:

„ABC 2, zde ABC 1, rozumím, vypněte (radiostanici), konec!“

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Radiové spojení – **tísňové volání**

„pomoc – pomoc – pomoc“

„tíseň – tíseň – tíseň“

Tísňovým voláním je třikrát opakované slovo „**pomoc**“.

Všechny radiostanice, které uslyší tísňový signál, jsou povinny ihned přerušit provoz, zůstat na příjmu a podle možností poskytnout pomoc.

Tísňový signál může být určen jedné konkrétní stanici nebo všem radiostanicím, které jsou naladěny na stejném kmitočtu.

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Optické a zvukové signály, signály lanem

(Cvičební řád jednotek požární ochrany technický výcvik, Metod. list č. 3 OBEC)

K zabezpečení splnění rozkazu, pokynu, příkazu nebo povelu mohou být pro potřeby komunikace v jednotce využity i optické nebo zvukové signály, popř. signály lanem:

- **signály pro dodávku vody**
- **varovné signály**

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Signály pro dodávku vody

Signály pro dodávku vody se skládají z označení žadatele (např. „rozdělovač“, „první proud“) a výkonného signálu (např. „VODU!“, „vodu STAV!“).

Pravidla používání signálů:

1. číslo, které připojuje rozdělovač (zpravidla číslo 3), signalizuje po připojení rozdělovače zahájení dodávky vody strojníkovi. Obsluhy proudů (zpravidla číslo 1 a číslo 3) po vytvoření útočných proudů a po zaujmutí útočného postavení signalizují o vodu obsluze rozdělovače,
2. hasič, který signalizuje o vodu, zvedne pravou ruku a zvolá: „**První proud, VODU!**“. Pokud chce vodu zastavit, zvedne pravou ruku a zvolá: „**První proud, vodu STAV!**“.

Obsluha rozdělovače nebo strojník zvedne pravou ruku na znamení, že rozumí, a provede příslušný úkon. Při signalizaci pohybem paže nebo zvoláním se žadatel přesvědčí, zda je sledován příjemcem signálu. Tyto signály je možno předávat i radiostanicí.

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Slovní varovné signály

Slovní varovné signály se skládají z označení nebezpečí, příjemce a výkonného povelu; lze je v otevřeném provozu předávat i radiostanicí.

Nejčastěji se používá varovný signál:

„Nebezpečí! Všichni ZPĚT!“

Na tento signál všichni odloží nářadí a urychleně se přesunou na bezpečné místo !

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Optické signály

Signály pro dodávku vody nebo pro varování je možno provádět bez slovního doprovodu pravou rukou a za snížené viditelnosti s pomocí svítilny viz. obr. 1, 2

Signál **POZOR**

„POZOR!“ *Vzpažit.*

Signál **ROZUMÍM!**

„ROZUMÍM!“ *Vzpažit a připažit.*

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Optické signály

Signál VPŘED! VODU !

„VPŘED! VODU!“

Skrčenou paží několikrát vzpažit vzhůru do výše hlavy. Opakování signálu několikrát za sebou znamená žádost o zvýšení tlaku vody.

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Optické signály

Signál **STÁT! Vodu STAV!**

„STÁT! Vodu STAV!“
*Nataženou paží
několikrát půlkruh
nad hlavou.*

Signál **POMALEJI! Tlak SNÍŽIT!**

„POMALEJI! Tlak SNÍŽIT!“
*Kmitání pravou paží
nahoru a dolů do strany.*

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Optické signály

Signál

Nebezpečí! Všichni ZPĚT!

„Nebezpečí! Všichni ZPĚT!“

Nataženou paží několikrát kroužit před tělem.

KOMUNIKACE V JEDNOTCE PO

Signály lanem

Lanem se signály provádějí následujícím způsobem:

- **Signál „VODU!“**
se provede jedním trhnutím lanem, trhnutí se může v rozmezí 10 až 15 vteřin opakovat. V tomto případě znamená signál žádost o zvýšení tlaku.
- **Signál „Vodu STAV!“**
se provede dvojitým trhnutím lanem, trhnutí se může v rozmezí 10 až 15 vteřin opakovat.
- **Signál „Nebezpečí! Všichni ZPĚT!“**
se provede několikerým rychle po sobě jdoucím trhnutím.